

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНІКОД: (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 11. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го СІЧНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 19, 1984 No. 11. VOL. XCI.

ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД УНР СХВАЛЮЄ РІШЕННЯ ЗСА У СПРАВІ ЮНЕСКО

Філадельфія (УІБ — ОУ-П). — У зв'язку з планованим виходом ЗСА з ЮНЕСКО й припинення йому субсидій з дня 31-го грудня 1984 року, Уряд УНРеспубліки в еміграції висловив повну підтримку американському плану бойкоту цієї міжнародної установи ОНЗ та її тенденції просовувати як антизахідні настановлення в сферах освіти, наукових дослідів і культури.

В листі-меморандумі в цій справі, пересланому президенту Рональду Регену 14-го січня 1984 року з'ясовано, український досвід із ЮНЕСКО, починаючи з 1969 року антиліберальної акції проти московського українського мови, правопису й культури під советами, а кінчаючи 1982 роком критикою поїздки генерального директора ЮНЕСКО А. М'Бова до Києва й його захвалюванням підневільних відносин в Україні.

„На жаль, теперішнє керівництво ЮНЕСКО — пи-

Розпочалось переслухання в справі депортації І. Дем'янюка

Клівленд. — Пресове агентство Юнайтед Пресс Інтернешнел інформувало, що тут розпочалося формальне переслухання в суді про депортацію українця Івана Дем'янюка, який вже раніше був позбавлений американського громадянства, а речники Департаменту справедливості, згідно його адвокати, прокуратура і неприхильна преса, закидають Дем'янюку воєнні злочини й участь у винищувальних діях в концтаборі в Польщі під час Другої світової війни. Слово „Іван Грозний“ вже так закріпилося в місцевій пресі, що воно почало набирати несприятелів по маку й викликати антагонізм серед поодиноких націоналістичних груп в Клівленді й околицях, — кажуть спостерігачі.

Переслухання в справі видання І. Дем'янюка із ЗСА було перерване в жовтні минулого року, а оборонця адвокат Марк О'Коннор, просив суддю про від-

Комуністи в Еспанії розкололись

Мадрид, Еспанія. — Промосковська фракція еспанської комуністичної партії, яка виступає проти єврокомунізму, вирішила в неділю, 15-го січня, повернутися до просовуваної політики й заснувати свою нову партію.

Нова група називає себе комуністичною партією й була створена на закінченні триденного засвоуючого з'їзду, обравши своїм першим лідером комуніста-ветерана 69-літнього Ігнасіо Гальєго.

Утворення нової партії означає формальний розрив в еспанському комуністичному русі, який тепер розколотий, як і в Греції, на просовувані єврокомуністичне крило.

Новий голова партії Гальєго заявив, що він здійснює свою програму утворити нову партію, бо еспанська комуністична партія відступила від свого революційного хоріння і перестала бути марксистсько-ленінською у своєму напрямку.

Колишній член виконавчого комітету партії І. Гальєго сказав, що еспанська комуністична партія своїм зливанням до єврокомунізму та відділенням від Москви викликає недавні поразки і невдачі. В останніх виборах вона здобула

В СТОКГОЛЬМІ ПОЧАЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ РОЗЗБРОЄННЯ

Стокгольм, Швеція. — У вівторок, 17-го січня, в Стокгольмі почалася конференція безпеки й роззброєння в Європі. Прем'єр-міністр Швеції Олоф Пальме відкрив конференцію короткою привітальною промовою. На першому пленарному засіданні конференції виступив державний секретар Джордж Шульц, який у своїй промові заявив, що З'єднані Стати Америки рішуче переконані, що заплянований поступ — можна досягнути у справі контролю над озброєннями та іншими питаннями відносин між Сходом і Заходом. Він закликав Соевський Союз приєднатися до ЗСА в новому серйозному діалозі.

Промова секретаря Шульца в перший день конференції гармонізувала з закликом президента Рональда Регена в понеділок до конструктивних советсько-американських відносин.

Новим важливим елементом у промові секретаря Шульца було те, що ЗСА планують представити на Женевській конференції незабаром проект резолюції договору про „повну й контрольовану заборону хемічної зброї у глобальному

Вшанують о. С. Гаюка

Юніондейл, Н.Й. — Ювілейний комітет парафії св. Арх. Михаїла в Юніондейлі, Лойг Айленд, Н.Й., влаштує в неділю, 22-го січня 1984 року, відзначення 50-ліття священнослужіння церкви і народів свого настоятеля, о. протопресвітера д-ра Семена Гаюка. Свята Літургія почнеться в год. 10-й ранку, а в 12-й год. слідують ювілейні

Пластуни Нью Йорку відзначили День Солідарности

Нью Йорк. — У другий день Різдва Христового, в неділю, 8-го січня 1984 року, пластуни із Пластової станції в Нью Йорку враз із своїми батьками зібралися до пластового дому, щоб спільно засвітити пластову різдвяну свічку, поклянутися та рівночасно відзначити, як і кожного року, День Солідарности з українськими політичними в'язнями, проголошений Вячеславом Чорноволом в 1974 році.

У святково прибраній залі Пластового Дому стояв застелений білою скатертю стіл накривий на шість осіб з свічником і колагем на стіні, а біля почесних місць виділили великі портрети Вячеслава Чорновола та його сина Тараса.

Зустріч розпочали юначки із 30-го куреня ім. Софії Галечко колядуванням із великою зливою та віншуваннями для присутніх. Відтак юначки із 18-го куреня ім. Олени Пчілки відчитали заяву В. Чорновола, що її він склав в січні 1974 року, проголошуючи день 12-го січня Днем Солідарности із усіми українськими політичними в'язнями, що проявляється в його щорічній

Сирія не поступається

Стокгольм, Швеція. — Державний секретар Джордж Шульц заявив у понеділок, 16-го січня, що зустрівся з урядом ЗСА виробити політичне погодження з Ліваном разом з Сирією, поки що не мали успіху.

На пресовій конференції в Лондоні перед відлетом до Стокгольму секретаря Шульца попросили дати оцінку довгих переговорів спеціального послання президента Р. Регена на Близький Схід Доналда Рамсфелда з сирійським президентом Гафезом ель-Ассадом.

Дотепер американські офіційні представники відмовлялися публічно обговорювати місію Рамсфелда. Тому і секретар Шульц заявив коротко: „В даний час поки що неможливо говорити про якийсь поступ“. Але Дж. Шульц сказав, що переговори будуть продовжуватися з Сирією, хоч існує дуже мала надія на зміну становища Сирії.

Сирійці зі свого боку заявили, що вони дали наполягати на виведенні ізраїльських військ з Лівану, а

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ громадянських прав відкинула закиди демократичного кандидата на президента Волтера Мондейла, що, мовляв, працює повністю контролює президент Рональд Реген і, якщо він, Мондейл, прийде до влади то звільнить усіх членів загальної комісії, які були найменовані Р. Регеном. В окремій заяві, підписаній усіма членами комісії говориться, що названа Мондейлом комісія має повну свободу дії, ніхто, включно з Президентом, не старється впливати на її членів і не накладає свої думки. Заяву Мондейла члени комісії назвали „безвідповідальним виступом базованим на здогадках“.

СТАТИСТИКА ВИКАЗАЛА, що негритянські жінки, використовуючи мабуть тенденцію компанії затруднювати певний відсоток робітників з-посеред так званих меншостей, скоріше достигають на роботі від білих жінок. Також у виборчому секторі вони переважають чорних чоловіків у відношенні 10 до 20 відсотків. Центр для політичних студій у Вашингтоні інформує, що в минулому році число негритянських жінок, які тепер займають виборчі пости в різних федеральних, штетових і міських установах, зросло на 13,6 відсотка. Загальне число негритянських жінок і чоловіків на виборчих постах зросло в 1983 році на 8,6 відсотка.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН планує передати до Конгресу нове прохання про додаткове виділення двох мільярдів доларів для дослідів і започаткування продукції новаческої лазерної зброї, яка, у випадку нападу на ЗСА, може знищувати ядерні ракети ще заки вони долетять до своєї цілі. Речники Білого Дому заявили, що сума буде дешо вищою, якраніше передбачав Президент і спеціалісти, але вони підкреслили, що не тільки перша стадія дослідів і до 1985 року Уряд не планує продукувати цієї зброї. Спеціалісти потвердили, що проект Уряду знаходиться в лабораторній стадії.

АЛАН КРЕНСТОН, сенатор з Каліфорнії і кандидат від Демократичної партії на президента, перший заатакував президента Рональда Регена, а згідно його промови відношенню в понеділок, 16-го січня ц.р., у якій Президент загальною намагався злагодити напружену ситуацію між З'єднаними Штатами Америки і Советським Союзом, особливо після перервання Женевських переговорів про редукцію міжконтинентальних ядерних ракет і ракет середнього засягу. Кренстон назвав промову Президента „малозначною і спіненою“. Цю критику Кренстон висловив при нагоді відкриття своєї виборчої квартири в Нью Йорку. Політичні спостерігачі звернули увагу на неправдомовність сен. А. Кренстона, який закинув Р. Регенові, що він від самого початку своєї президентури не підтримував роззброєнню політики.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Рональда Регена погоджується з думкою багатьох аналітиків і політичних спостерігачів, що громадянська війна в Ель Сальвадорі затягується і стає небезпечною, а права людини все ще залишаються нерозв'язаною проблемою в тій країні, не зважаючи на декі полеті, помітні в останніх місяцях. Державний департамент у своєму річному звідомленні висловлює незадоволення існуючою в Ель Сальвадорі ситуацією і каже, що тамашній уряд мало зробив для того, щоб поправити ситуацію, а зокрема, щоб відслідковувати вплив скрайно-правих елементів і зліквідувати так звані бригади смерті, які несуть пострах і викликають спротив серед населення. Від активностей сальвадорців в напрямі поправки прав людини залежить дальша економічна і військова допомога ЗСА, а головню прихильна постава Уряду Конгресу до потреб сальвадорського народу.

СЕНАТОР ДЖАН ГЛЕНН, демократ з Огайо і кандидат на президента від Демократичної партії, також розпочав свою передвиборчу кампанію від критики політики президента Рональда Регена, зокрема його економічної політики, хоч, на думку політичних спостерігачів, це мабуть найслабше місце демократа, бо економіка значно поправилася в останньому 1983 році, безробіття знизлося до 8,2 відсотка, рецесія і інфляція ніколи перед тим не були такі низькі як тепер, тяжка і легка індустрія працює на 85 відсотків, автомобільна індустрія знову оживилася і зросла вартість американського долара, як платинової валюти на міжнародних ринках до відповідної висоти. Можливо, що Гленн бачить ці всі речі, тому він атакує Президента тепер за те, що він, мовляв, як буде переобраний, то намагатиметься перетворити систему Верховного Суду.

Д. Нагірний змагатиметься в турнірі у Філадельфії

Данилко Нагірний при сітці.

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Данилко Нагірний, недавно переможець крайового турніру юнаків 18 років і нижче в Далласі, Тексас, є одним із трьох юнаків ЗСА, яких запрошено до турніру професійних тенісистів у Філадельфії. Турнір, в закритій арені Спектрум, починається в понеділок, 23-го січня.

Д. Нагірний змагатиметься в елімінаційній групі 48-ох змагунів, з яких тільки вісім перших вийдуть до основної групи. Елімінаційні ігри почнуться в Спектрумі в п'ятницю. Два інші

В Марокко відбувається ісламська конференція

Касаблянка, Марокко. — У величому королівському палаці в Касаблянці зібралася в понеділок, 16-го січня, четверта Ісламська конференція, на яку прибули представники 42 мусульманських країн. Організація мусульманських країн була утворена в 1969 році.

Відсутність трьох із 45 членів-країн, а також неприсутність багатьох лідерів країн, які так чи інакше втягнуті в різні конфлікти в самому мусульманському світі, дещо зменшили значення конференції та послабили надії на те, що триденна конференція зробить щось більше, ніж повторить відомі вже погляди на ті чи інші важливі проблеми і відкладе рішення важливих неполаджених проблем на майбутнє.

Участь двох членів організації тимчасово відкладена — Афганістану з огляду на советську окупацію цієї країни та Єгипту з огляду на його мирний договір з Ізраїлем. Третя країна Іран представлена лише прапором на тому місці, яке призначене для іранської делегації. Режим аятолли Хомейні відмовився взяти участь у конференції тому, що в ній бере участь Ірак, з яким Іран перебуває у стані війни.

Надії, що на конференції зустрінуться керівники Палестинської Визвольної Організації з королем Йордані та постаряться виробити

У СВІТІ

У СТОЛИЦІ МАДЯРЩИНИ Будапешті арештували в понеділок, 16-го січня, трьох мадярів, яких обвинувачують у викраденні з музею в Будапешті сімох італійських картин, вартістю 28 мільйонів доларів. Офіційне мадярське повідомлення напустило лише день після того, як римська поліція арештувала трьох італійців за крадіж у будапештському музеї картин, яку вони вчинили 5-6-го листопада. Поліція повідомила, що лише одну картину знайдено. Шість інших картин, вважає поліція, переховує грецький промисловець, який найняв спеціальну шайку злодіїв для викрадення картин. Поліція не подала прізвища промисловця, але підтвердила, що за ним слідкують.

КОРЕСПОНДЕНТИ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, з Бразилії, що там після збільшення злочинства, викликаного економічною кризою, населення почало масово купувати зброю, щоб оборонятися перед можливими нападами, грабунками, вбивствами. Особливий попит на зброю самооборони зріс у великих центрах країни — Ріо де Жанейро, Сао Павлу та інших. Статистика говорить, що останнім часом четверо із десятиох бразилійців стають об'єктами злочинів. Зброю можна придбати лише за спеціальним дозволом поліції.

ВІЙСЬКОВА ПОЛІЦІЯ Західної Німеччини розшукує шість терористів так званих активістів протиракетного руху, які минулого тижня викрали американського вояка з військової американської бази на півдні Німеччини, тримали його 43 години і погрозували вбити, якщо американські засоби масової інформації не поінформують американське суспільство про протиракетну боротьбу в країнах Європи. Американський вояк, 21-літній Лас Фавлер був знайдений 145 миль від його бази на півдні німецького селянина. Тепер Фавлер перебуває в лікарні в Штутгарті, почувуючи себе зовсім добре.

САЛЬВАДОРСЬКІ ЛІВІ партизани намагалися зруйнувати другий важливий міст у країні. Тим разом вони заатакували стратегічний залізничний міст у другий раз на протязі трьох днів. Цей наступ розглядається як частина загального плану розбити країну на дві частини. Військові джерела Сальвадору повідомили, що бій за міст тривав понад сім годин, після чого партизани відступили. Міст є важливим пунктом на лінії зв'язку між тихоокеанською шосейною дорогою, яка з'єднує східну частину Сальвадору з рештою країни.

Померла Іванна Левицька

Нью Йорк. — В суботу, 14-го січня, 1984 року, тут померла на 97-му році життя Іванна Левицька, жовва по колишньому голові Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО) і голові Української Парламентарної Репрезентації, д-рові Дмитрові Левицькому.

Він був теж головою Галицько-буковинського Комітету у Києві в 1917 році, при якому заснувався спершу загін, що розрісся до корпусу Січових Стрільців під командуванням полк. Євгена Конавальця. Він був амбасадором УНР в Данії, а його дружина, яку всі знали, як „Пані Ася“, допомогла йому навізати приязні взаємини з Георгом Моррісом Брандесом, найбільш впливовим данським інтелектуалом. На кам'яниці в Копенгагені, де жили Дмитро й Іванна Левицькі є табличка, на якій згадано прихильно „Пані Асю“, як спів-

У ЛМКЛЮБІ ДОВІДАТИМЕ Д-Р В. ШАНДОР

Нью Йорк. — Із Літературно-Исторического Клубу повідомляють, що в п'ятницю, 20-го січня ц.р., в год. 7-й вечора, тут у приміщенні цього Клубу, при 136 Друга авеню, д-р Віктор Шандор, колишній посол уряду Карпатської України в Празі, висловить доповідь на тему „Карпатська Україна“, як невід'ємна частина української держави“. По доповіді — запити і дискусія.

22-го СІЧНЯ В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — З Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Нью Йорку інформують, що у запланованих на неділю, 22-го січня, відзначеннях роковин проголошення незалежності і соборності України свою участь запевнився Володимир Лостен і конгресмен Вільям Грін. Початок програми — 2:30 по полудні в аудиторії середньої школи Вашингтон Ірвінг.

СВОБОДА

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8984) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Ближча чи дальша загроза війни?

Відома річ, що поганій приклад знаходить легше наслідувачів, як приклад добрий. І тому деякі українські люди, які від довільної демократії навчилися такої негарної річч, як легковажність різниці між спокійними діловими аргументами і демагогією, можуть з чистою совістю покластися на приклад навіть деяких дуже видатних американських діячів, таких, які мають відвагу кваліфікувати себе, як здатних бути президентом американської великої держави і водночас користуються з змагання до цієї цілі грубою демагогією. Бо інакше годі назвати закидування президентів Роналду Регенів, що він, Реген, є ковбейом, покваліфікованим до революції (натак на ролі Регена в добі його фільмової кар'єри) та що він завіз Америку над берег воєнної катастрофи. Такий закид на адресу Роналда Регена покривається з всею орою не тільки Регеном, але цілій Америки і всьому світові політикою Кремля. Кремлівські володарі обурені фактом, що Роналд Реген поклав у своєму трирічному урядованні натиск на збільшення американської збройної сили, не з заміром воювати, а — навпаки — збільшити шанси миру, тривкості якого залежить від сили, а не слабости держави.

Si vis pacem, para bellum — коли хочеш миру готуйся до війни — вже дві тисячі років тому ствердили мудрі римляни. Ніщо так не прокує потенційного агресора розпочинати війну, як його свідомість переважає над противником. Це правда, що Советський Союз покинув переговори, ведені з Америкою у Відні, які стосувалися так званих конвенціональних родів зброї, і покинув конференцію у Женеві, де мова була про редукцію атомового арсеналу. Бойкот цих конференцій прийшов безпосередньо в наслідок перекинення на територію кількох західноєвропейських країн американських ракет на середню і далеку віддалі типу Першинга, — але це сталося тільки тому, що СССР не захотів забрати з території своїх сателітних країн власних ракет, скерованих на захід, і не захотів поважно перегорювати про таку редукцію атомового збройного арсеналу, яка зрівноважила б силу обох імперій.

З'єднай Стейти ніколи не були такі далекі від війни, як тепер — заявив Президент на зібранні жінок у Вашингтоні в минулу п'ятницю, 13-го січня. Я переконаний, що коли ми скріпили нашу оборонну силу і виявили світові, що ми готові до переговорів, то шанси світового миру збільшилися, а не зменшилися. І додав саркастично: "Мені не залежить на тому скільки президентських кандидатів кричать, що ми загрожено війною".

Центральною проблемою світу стали американсько-советські відносини. Але критики оборонної політики Регена, задивлені у свої кандидатсько-президентські амбіції, насправді, в практиці, прагнуть завернути ситуацію до стану безпосередньо після Другої світової війни, коли-то завдяки Ялтинській конференції і Потсдамському мировому договору та односторонньому роззброєнню Америки — Советський Союз став напершою збройною потугою світу. Із заснуванням у 1948 році НАТО цей процес припинився і розпочалося озброєння Заходу і це врятувало мир. Але кругло 10 років перед вибором Регена однакові республіканські, як демократичні, президентів занедбали ділянку оборони, до чого в найбільшій мірі причинилася атмосфера "холодної війни" (власної віни Ліндона Джансона і його цивільних ліберальних радників) В'єтнамської війни. Реген наразив собі ввесь ліберальний табір збільшенням бюджету на оборону коштом скреслення різних сум, які йшли на чин по лінії доктрини "добродійної держави" (Велферстейт).

Реген одиначи по своїх попередниках не тільки мілітарні послаблення Америки в порівнянні з СССР, але й економічну кризу із страшиливою інфляцією. За три роки урядовання інфляція опинилася, число безробітних зменшилося, зросла вартість доллара, зросла повага і престиж Америки у всьому світі, скріплено зв'язки з іншими країнами НАТО. Залишилися ще великі болячки: в'єтнамський державний дефіцит, дефіцит торговельного балансу та в закордонній ділянці — бочки порошу на Близькому Сході із 258 убитими морськими піхотинцями в Лівані і в Центральній Америці. Перед Президентом і гуртом його найближчих радників стоять страшенно важкі і трудні проблеми. Реген напевно гтме на компроміси з Конгресом. Він у понеділок, 16 грудня в 10 годині ранку випустив велику промову про готовність піти на компроміси з СССР в ім'я збереження миру. Але Реген прагне від СССР співпраці також у розв'язуванні міжнародних проблем — і не хоче миру за всяку ціну.

З'їд молоді

Одною з головних точок в програмі ювілею 1000-річчя християнства в Русі-Україні треба зазначити з'їд Української Молоді Христові. З'їд повинен відбуватися у столиці країни, Вашингтоні в серпні 1988 року, в день християнства Русі-України. Маммо дуже дуже ретельно і нагоду повторити історію з травня 1933 року, та зарепрезентувати вірності Христові ідеалом української молоді в ювілейній році. У з'їді повинна взяти участь вся українська молодь без огляду на віровизнання, приналежність, а навіть і та, яка сьогодні з якихось причин стоїть з боку. Церквою не інтересується і її не відвідує. Коли говоримо про молодість, то треба брати під увагу не лише молоді школярі, студентів, організовану в церковних і організаційних молоді, але всіх, хто почуватися молодим, молоді батьки і їхні діти. Може нам не пощастило привести до Вашингтону 100 тисяч молоді, як це було 50 років тому у Львові, але напевно це число буде імпозантне, коли прикладемо працю і добре заглянемо та розумно переведемо організаційну підготовку.

Якраз у теперішній час, коли молодь опинилася на роздоріжжі, коли забуває і вирікається Христа, легко важить християнську мораль, не розрізняє добра від зла, справедливості від несправедливості, коли атеїзм, альяголізм, сексуалізм і наркотики доводять до розбиття родини, нападів і грабунків на вулицях міст, тоді з'їд УМХ у Вашингтоні буде ясною і світлою сторінкою для нашої молоді і Церкви, що в тих обставинах зуміла затримати

Іван Фур

ПЕРЕД ЮВІЛЕЄМ ХРИСТИАНСТВА РУСІ-УКРАЇНИ

III.

вірності Христові і своїй Церкві. З'їд УМХ у Вашингтоні буде протестом нашої молоді тут у вільному світі проти атеїзму, безбожництва, та переслідування Христової Церкви в Україні. Наші сусіди і сусідні Церкви напевно позитивно і з признанням оцінять виступ нашої молоді.

Уже тепер треба покласти крайовий комітет з представників церковних і організацій молоді, нікого не поминати, щоб не викликати недовдоволення і нарікання. Комітет покласть владі наших українських Церков і вони обирають над комітетом патронат. Комітет покласть організувати організаційну працю на місцях. З'їд УМХ має мати чисто релігійний характер. Програма з'їзду повинна мати дві частини, релігійну і похід вулицями Вашингтону, дефіляда перед влашми Церков. Обов'язково треба старатися до цього з'їзду приєднати владі і молоді Карпато-Руської Церкви.

Шануймо наші імена

Коли в ювілейному році утверджуємо і оновлюємо нашу ідентичність, релігійно-церковну і національну, то не можемо бути байдужими до славних імен і прізвиськ предків, які записані золотими буквами в історії нашого народу. Ці імена

ПРО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

гаючись будувати на минулому фундаменті довіря до нас, як ми всі довіряли нашою тяжкою працею — поширюванням відомостей про „Забутий голокост“ цього століття — Великий голод в Україні.

А. Білик, подаючи далі практичні поради, що нам треба робити, підсумовує, між іншим, приблизно наші зловитки на форумі „міді“ навіть „матеріальної натурі“, ті гроші, що ми б платили іншим за розміщення вісток про українців по сторінках американської преси, як і за українські виступи на телебаченні чи по радіо.

Він пише: висуваючи з кількості витинків з часописів, із наших звітувань за виступи по радіо та на телебаченні, ми повинні знати, що всі разом українці здобулися на те, що вісток цих було на приблизно півмільйона доларів (якщо не більше).

Отже виявилось, що навіть обмежений бюджет, але тяжка та віддана праця дали нам місце бачити всі ці статті в „міді“, і нам не довелося платити за місце по газетах чи за час на хвилях

прикрашують нашу історію, вони століттями вели народ і зберегли його, як націю, навіть в найтяжчих часах і лихоліттях нашої історії. Сьогодні ми їх у вільному світі, легкодую заміною чужими, хоча до цього ніхто нас не примушує і такої зміни не вимагає.

Слідкуйте тільки через декілька днів за підписами у посмертних оповістках, а там під відомими українськими іменами і прізвиськами померлих знайдете ціле багатство із міжнародної скарбниці імен і прізвиськ американського, німецького, італійського і якого лише бажаєте кореня. Найкраще це заважиться по іменах вунків і правнуків померлої людини. Як рідко бачимо там Івасів, Марусів, Богданів чи Ольг. Але натовість на тому місці знаходимо і Джеррі, Джейні, Розен, Джулі, Генрі, Вілліама і багато, багато інших — писала О-КА в рубриці „Про це і те“ („Свобода“, ч. 177).

Чому? Чим кращі ці імена, німецькі, італійські й інші від наших? Чому лише наша національна група заохплюється і приймає чужі імена, змінює свої прізвиська? Чи не є це почиття меншешварти, пристосування? Немає випадків, щоб інші етнічні групи, називали своїх дітей нашими іменами. А чому це робимо ми? Що це нам дає і яка користь з того? От, наприклад, наші сестри всіх чинів, при-

бирають різні чужі імена тільки не українські. Джефрі, Доротея, Ероніма, Андія, Джерома, Анджела, Евеліна та інші. Чому? Таж це Сестри українці, Сестри Помісної УКЦ, вони є учительками в парафіяльних наших школах, виховниками молодого покоління, яке має перебрати і продовжувати спадщину і культурні надбання батьків і предків — це спадщина українського народу? Чи це виховний чинник і добрий приклад для молоді, яку вони виховують?

Українські імена і прізвиська — це тисячрічні культурні надбання нашого народу, це імена українських князів, гетьманів, святих, героїв, поетів, визначних науковців, культурних працівників. Чому ми замінюємо їх чужими? Чому не беремо прикладу з інших етнічних громад, які займають високі місця в Уряді і гордяться своїми іменами. Збігнесь Бжезінські, Генрі Кісінджер, Едвард Девінські, Климентій Заблудкий і інші. Прикро, дуже прикро! На рідних землях в Україні ворог насильно нищить культурні надбання нашого народу, асимілює нашу молоді, накликає її свої російські імена, а тут у вільному світі ми добровільно самі себе асимілюємо.

І тут велике завдання української преси, Церкви, наших шкіл і товариств ті справи народів внаслідок, звертати його увагу, вчити, бо народ є народом, але в народі є провідники, які його ведуть, вказують, що добре, а що зле, чого не треба робити, бо воно шкідливе, чуже.

Будьмо носіями культури і спадщини свого народу, шануймо, любім і зберігаймо його надбання.

послабимо ні на йоту нашу працю в тому напрямі. Це якраз тоді будуть також наступні вибори президента ЗСА в Америці і в той рік відбуватиметься П'ятий Світовий Конгрес Вільних Українців. Тоді не 20,000 українців, а десять разів більше повинні поїхати до Вашингтону на маніфестацію, а принаймні сто тисяч осіб мусять туди там бути. Проте тим часом ще цього року ми повинні зробити все щодо зв'язків із засобами масової інформації, що тільки властиво, використовуючи події, які припадають якраз на 1984 рік, залишаючи певне місце для „несподіваних“ дій таких, як це було з корейським літаком, що його скандально зістріли Москва на очах усього вільного світу. Далі А. Білик спиняється над окремими подіями року, що є роком Олімпіади загалом в Америці й у світі, а для українців — це 20-річчя повстання пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні та інші важливі речі.

А. Білик починає з Дня Української Незалежності 22-го січня, потім Шевченківські дні (які ми цього року повинні святкувати

Закінчення на 5.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Літературний вечір Ганни Черинь

В одній із рецензій читасмо: „Ганна Черинь, авторка вже багатьох талановитих видань, вони досконалі й відразу захоплюють читача своєю майстерністю... Вона надзвичайно рухлива авторка, обтідала багато країн Америки, Європи, Африки... У нас мало є таких авторів, щоб так легко могли писати на будь-яку тему... Вона виступала і виступає на різних наукових конференціях, читас доповіді, запрошують її на літературні вечори... (Дмитро Чуб).“

Як це сталося, що в „рідному“ (тут живе!) Чикаго так рідко Ганна Черинь має свої власні літературні вечори? Це — не через недоцінювання. О, ні! Мабуть таке діється з двох причин — перше: вона така „своя“, з нами скрізь, і на Рівні Лейку (з вишвиною в руках, бо шкода часу!), і на славній Бреханівці, і на всіх цікавих зборах і сходинах можна її почути, побачити. Був вечір з нагоди появи її роману у віршах „Слова, слова, слова“. Була теж давньоруська думка в Сестричаві Покрови Пресвятої Богородиці — про такий вечір: Орієс Гарасовська мала вже навіть в уяві дуже цікавий сценарій, але на це треба було трохи більше часу, а в Сестричаві праці, імпрез, аж переливається.

Аж тут, гуляючи, амбітний 84-ий Відділ США, який в минулому році організував дуже цікавий літературний вечір із письменниками з Австралії (про це було в пресі), 10-го грудня почастував чикагських любителів літератури дуже вдалою, по-моєму, і дуже цікавою розмовою.

Идучи на цей вечір питання топилися: цікаво, що буде читати, про що говорити, може про найбільш інспіруючі моменти, ситуації? Але ні! Ганна Черинь вмістила нас у „поїзд“, який поїде нас в простір часу і в різні географічні ширини при звуках доброї музичної інтродукції професора Білограда. Закли на „поїзд“ вирушив у дорогу Дарія Маркус у вступному слові сказала багато дечого цікавого про героїку цього вечора Ганну Черинь: про „початок“ її життя у Києві, перші поетичні спроби в Київському університеті, які вже тоді заважали знані поети — П. Тичина і А. Малишко. Описали роки війни, примусовий іхход із рідного Києва. Західні табори ДП серед бурхливого моря „біженців“, і люди пера — старші і молодші, серед них Ганна. А невдовзі, — як гарно це висловила Дарія Маркус: „розсипалися збірки, як намісто“. Дорогою до Києва стала власна інтуїція. Але доля творця — „дітей“ поетів і письменників, стає тривожною — чому так мало читаємо? Книжка Д. Маркуса кілька думок-сигналів під розвагу слухачам, і ось вже єдино королевою вечора стає „мандриця-чарівниця“ Ганна

Черинь. „Я вирушаю в мандри, від сьогодні до вечора... Тут, під музику „Мої ясени“, поетеса склала зворушливий вірш:

В дитинстві далекому,
як сонце весни,
Ховався я від батька
в густі бур'яни.

Приспів:
Мої бур'яни, мої бур'яни,
Залишені друзі мої весни.
О, друзі мої весни!

Для мирних розмов
і пакої війни
Притулок давали мені
бур'яни

(приспів)

І хоч посів я в далеких
краях,
А серце і досі сидить
в бур'янах.

(приспів)

Щось стиснулось у горлі,
ще трохи і до очей сягне,
та голос пані Ганни — ідмо зі мною — запрошує до мандрівок.

Перша зупинка — Гаїті — звучить лаконічна інформація. Та тут же зразу лекція географічно-історична: коли і через кого відкрито. Власне, — що значить, відкрито? Чи мешканці тих островів були „закриті“, щоб їх „відкрити“? І що їм це „відкриття“ принесло? Лише грабунки і знищення... Вже п'ятуся подорожні по крем'янистій дорозі угору до гітлелі, яку побудовано ще в 1800 році як заборону перед можливою інвазією Наполеона, а він сюди і не прибув ніколи.

Ціла розповідь, розмови, діалоги, а то і суперечки з влізливими покушниками схоплени добре, а над тою ці особисті коментарі до всього, що надають спеціального кольориту розповіді, притаманного тільки Ганні Черинь. „Чому ж це гаїтяни не вимістять добрий шлях до гітлелі? Чому вони такі лінїві? — Екскурсовод вичуває здивування і відповідає: „Вони не люблять працювати, бо в них злавна праця асоціюється з рабством...“

Звук музики з еспанської сойти вкралася тут у монолог письменниці-поетки і, як в калейдоскопі, нові картини: ми в Африці, в Марокко! Наш „провідник“ — пані Ганна, веде нас вулицями Фезу. Вона робить цікаві історичні дигресії — про маловідомі початки тих міст, панування Ганнібалів, римлян, розцвіт і занепад мавританської культури. Веде прелегентка нас по всіх закутках історії, коли одні народи проганяли інших. І так істяться аж донині. Сьогоднішні господарі (хоч земля нам рідною, багаті земні поклади, чудове підсоння) не використовують цього. Наприклад, п'ять разів мудрий закликає до молитви, і де б ти не був — молись. Хто ж не молячись, може і роботу втратити.

Цікава була подорож до Закінчення на 5.

Проф. д-р Петро Стерчо

ЗВІДКИ ПРИЙШЛО ХРИСТИАНСТВО НА РУСЬ-УКРАЇНУ?

III.

Перед своєю смертю, що наступила 6-го квітня 885 року, Методій подбав про те, що в Царгороді висвячено його закарпатського учня Горазда на єпископа і його наслідника на єпископському престолі Великої Моравії. Але Євстахій не визнає Горазда, віддає Моравську Церкву під керму Віхінга й доводить до того, що в 886 році Папа забороняє там слов'янське Богослуження, а латинські візантійські учні Кирила й Методія з Моравії, Болгарські учні Кирила й Методія, Климент, Наум і Ангеларій повертають до Болгарії, де їх володар Борис надає їм широкі можливості місіійної діяльності. В 893 році Климент став єпископом у Охрид, де незабаром цар Симеон (893-927) створив Болгарський Патріархат незалежний від Царгороду.

Архископом Горазд із іншими єпископами й учнями повернувся на Закарпаття і на горбку, де є тепер Спішська Капітула, побудував катедральний храм у честь Стрітення Пречистої Богородиці. Може це дало привід проф. М. Чубатову твердити, що на Карпатську Україну, поширилося християнство з Великої Моравії, додавши з легкої руки, що границі великоморавської держави обіймали майже цілу Карпатську Україну з Пряшівщиною“ (ст. 102). Автор рецензованої наукової праці, о. Степан Пап рідше відкинув цей здогад М. Чубатого й пригадав йому, що до повертоту Горазда на Закарпаття там вже раніше діяли три єпископи. Першим єпископом слід уважати Кирила, а по відході Кирила й Методія на Велику Мораву діяв там єпископ Атанасій, з згодом візантійський єпарх Василь і патріарх Фотій послали туди митрополита Михайла. Описав архископом-митрополитом став Горазд (Ст. 77 і 81).

Не диво, отже, що о. Степан Пап пише, що „у проф. М. Чубатого знаходимо багато неправильностей, наприклад: „з Нїтри ширшоло християнство через Карпати до Галичини“, „можна сміливо сказати, що на терені Білої Хорватії (М. Чубатий розуміє тут Галичину) християнство поширилося ще за життя св. Методія. Проникло воно сюди двома шляхами — із заходу, прямо з Моравії, та з півдня — через Карпати, з Нїтри“ (ст. 99). Автор вказує на те, що Нїтра була повністю латинська, бо була в руках Віхінга, й не могла вона ширити східного християнства в Галичині. Далше вказує на велику помилку М. Чубатого й І. Нагаєвського в тому, що вони твердять нібито Галичина належала до Великоморавської держави. „Ані Ростислав, ані Святополк ніколи не прилучили Білу Хорватію до Великоморавської держави; шонайбільше Святополк міг лише піти туди розбєом, як ходив до Панонії“ (ст. 101) твердить о. Степан Пап.

Із архископом Гораздом на Закарпаття повернули й інші закарпатські учні св. Методія, зокрема Сава і Лаврентій, які розгорнули християнізацію не лише закарпатців, але згодом і мадярів, які прийняли були християнство у східному обряді; причинилися вони і до християнізації Русі-України. До речі, о. Степан Пап дає широкий образ поширення сітки монастирів східного обряду по всій території Історичного Закарпаття і окупованої мадярами Панонії. Проти цих монастирів, які і східного християнства взагалі розгорнув боротьбу вже мадярський король Стефан, який оригінально сам був христийний у східному обряді. Йому допомагали німецькі монахи Чину Бенедикта (ст. 139-183). Тут автор покликається на мало доступні праці закарпатських істориків, зокрема о. д-ра Василя Гаджєги, о. д-ра Івана Фогарашіа-Бережанина (1786-1834), І. Базилевича, Ю. Жатковича, а зокрема глибоке обговорення становища теперішнього греко-католицького єпископа Гайдука (в Мадяричній) Іоанн Тимка, який видав свою працю в Будапешті в 1971 році в мадярській мові.

Свої висновки робить о. Ст. Пап дуже проглядно на стор. 188-199, упорядкувавши їх у 16-ох точках. Наголошує він той факт, що архископом Горазд, як наступник св. Методія, перебрав його завдання, — завдання третього апостола слов'ян. Його ім'я майже невідомо серед українців, а шонайменше не було досі наголошувано. На-

томість чехи й словаки вже в перших роках після створення Чехо-Словацької Республіки в 1918 році висвятили для себе православного єпископа для Моравії, надавши йому саме ім'я Горазда, щоб навізати до Кирила-Методієвої доби ввести в них східне християнство. Діяли вони більше в душі свого русофільства, аніж із прихильності до східного обряду.

Роль закарпатського архієпископа-митрополита Горазда в християнізації Русі-України це далеко до Володимира мусіла бути чимала. І так, не згадуючи ролі Горазда, проф. М. Чубатий писав, що „в найдавніше на захід висунути області Київської Держави, на території Червенських міст, в Перемишлі, теж уже існувало єпископство, основане біля 80 літ перед Хрищенням Русі“ (ст. 11). Власне, створення Перемишльського Єпископства припадає на час діяння Горазда не на Мораві, ані не в Нїтрі, а таки на українських землях Закарпаття. І в чергових десятиріччях послідовники Горазда й уже діючого в тому часі Мухачівського єпископства мандрували на землі Русі-України й ширили там Христову науку. І так, закарпатське Мейсей Угрин був співучасником християнства Київської Русі й співосновником Печерського монастиря за ігумена Антонія. Також закарпатський дружинник Юрій Угрин своїм титлом обороняв Бориса, при чому й сам наклав головою. На думку о. Ст. Папа, присутність закарпатських християн у початках Володимир Великого та його синів могла мати вирішальний вплив на його рішення прийняти християнство й християні Русь-Україну (ст. 191). Закарпатські єпископи, на чолі із своїми єпископами, проповідували християнство на українських землях, це далеко до християн Русі-України Володимиром Великим, не маючи там своїх постійних осідків, бо були мандрівниками. Таким називає о. Ст. Пап духовника княгині Ольги о. Григорія, а також архископа Івана, який брав участь при побідному вході до Києва князя Святополка.

Поширення християнства закарпатцями допомагала спільність мови, а зокрема занесення на Русь-Україну зрозумілих для народу богослужбових книг. Це також давало змогу вже Володимирові Великому організувати християнські школи й вербувати до них боярських дітей.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА СОЮЗІВЦІ В ДНЯХ ВІД 5-го до 11-го ЧЕРВНЯ 1983 РОКУ

(6)

6. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Звіт головного радного Василя Дідюка

У минулорічний звітний каденції моя союзова праця нічим не відрізнялася від попередніх років. Всюди, де тільки була можливість, я старався належно виконувати доручений мені Конвенцією почесний обов'язок головного радного УНС. Брав участь у дводенних похвально-нарадах Головного Уряду на „Союзівці“, продовжував працювати в комісіях: організаційній, культурній, молодіжній і канадських справах. Як голова Відділу УНС ч. 407 і член Комітету Торонтонської Округи, головою якої був секретар того Відділу В. Шаран, часто допомагав йому у різних союзових справах, яких в Канаді, у зв'язку з цим, належало не упорядковувати союзовими справами і досить багато. Брав участь у трьох організаційних Округних зборах, в одному засіданні Канадського Представництва. Багато колись зорганізованих мною членів до УНС зверталися до мене у різних приємних і часто менше приємних союзових справах, які, якщо це було можливо і у моїй компетентності, старався полатити якнайкраще, якщо ні - звертався листово чи телефонічно до Головної Канцелярії.

Пропонуваний мною давніше болей короткий секретарсько-організаційний курс для Торонтонської і Ніагарської Округи відбувся тиждень перед моїм звітом. Тоді відбулися і збори Торонтонської Округи. Моя пропозиція і плян для відзначення 90-річчя „Свободи“ не знайшла зрозуміння так само, як і не знаходила зрозуміння в Головному Екзекутивному Комітеті і в позитивній, побудованій на досвіді і реалістичній обставині в Канаді, пропозиції Канадського Представництва. Відхилення чи ігнорування пропозиції на відзначення 90-річчя „Свободи“ можна хіба пояснити тим, що нічого у цьому напрямку не робив і, мабуть, не робить Головний Екзекутивний Комітет.

У постійних зустрічах з українською громадою у 2-ох клубах Сеньйорів, у своїй доповіді доряджував їм, щоб вони при упорядкованні свого матеріального надбання, випускали своїх членів до УНС. Я не буду перераховувати багато-багато інших союзових активностей, як не буду згадувати про участь у багатьох похоронах наших членів, якихось ювілеях, чи інших національного порядку іпре-зах, бо це, на мою думку, обов'язок кожного суспільно-громадського діяча. На жаль, в ситуації, що створилася тепер в українській спільноті, не вдалося мені предияти нових членів, хоч мушу ствердити, що було б це далеко легше, як переконувати і внаслідок чого, що з різних причин хотіли залишити своє членство в УНС. Іх „врятував“ я досить поважне число. Стверджую, що тепер нам прийдеться зуживати більше часу і енергії на задержання дотеперішних, як організування нових членів.

Додатковою проблемою для УНС в Канаді є те, що в останньому часі він втрачає зовсім „право громадянства“, яке було тяжкою працею здобуто попередньо. Оминаючи нашу громаду, ми самі себе від неї відхиляємо. У попередніх роках майже не було жалючої імпрези в Торонті, в якому постійно кипить суспільно-громадська, церковна і політична праця, де б не був привітним УНС. Про нього чула українська громада. Через репрезентацію ми пропагували УНС і тим самим давали більшу змогу і кращу можливість нашим секретарям і організаторам в організуванні нових членів. Коштовні радіо програми, які подають застарілі і неточні інформації про УНС, більше йому шкодять, як допомагають. Шкода, що ця єдина можливість через негатию Головним Екзекутивним Комітетом свого представника на місці, відпала, хоч я старався за всяку ціну її задержати. Про конкретні справи буду говорити в дискусії. Зверталися до мене і кілька секретарів Торонтонської і Ніагарської Округи, щоб допомогти їм в організуванні членів, але, мабуть, вони також не одержали апробати Головного Екзекутивного Комітету, бо на цьому і закінчилася їхня прохання. Тому найкращі пляни і бажання не будуть зреалізовані, коли для цього немає можливості, як в репрезентаційній, так і організаційній праці.

Коли ж до цього додати, що точка 43 статуту УНС говорить про припорочення для головних радних Головним Екзекутивним Комітетом, то стверджую, що на протязі цілого року вона, мабуть, до мене не відносилася, бо такого я не одержав, і навіть при особистій зустрічі чи відвідині Торонто членами Головного Екзекутивного Комітету ніхто навіть не запитався... „що чути на Союзівці полі?“, як це робили колись попередні голови. Однак заявляю, що це мене не зражувало, бо УНС уважав надбанням українських спільнот Америки і Канади і заслуговує установою. Тому такі „припорочення“ давало мені саме життя, моя довготривала праця для УНС і відповідальність члена найвищого між Конвенційними органами, Головного Уряду, і я їх виконував.

МОЇ СПОСТЕРЕЖЕННЯ І ВИСНОВКИ

1. Стверджую, що обставини, які виторилися у наших спільнотах, та в які вманевровано і УНС, не є сприятливими і корисними для УНС, як братсько-запомогивої і соборної установи. УНС невинно, під кожним оглядом, котиться в долину.

2. УНС зближається до свого 90-річчя існування і праці для українських спільнот в Америці і Канаді. Досі принаймні не завважу, щоб у цьому напрямку будь-що плянував Головний Екзекутивний Комітет.

3. УНС створили білі піонери. Вони часто не вміли читати і писати. Тому, що приїжджали з різних частин України, які були під чужими займанщинами, часто оприділювали себе до тих займанщин, як: руснаки, лемки, рутени, словаки, маляри, румуни, росіяни і інш. Хоч може національно вони не були свідомі, однак задержали своє „Я“. Всіх їх єднала „руска мова“. Вони створили запомогиво-братську установу, яка без допомоги чужих постійно росла. Вони називали свою установу „Батьком-Союзом“ — Батьком для всіх дітей! Тому 90 років цей Батько був ще молодим, бідним, понижуваним і недосвідченим у чужому оточенні. Але він поборював усі труднощі морального, матеріального і національного порядку. Ріс і розвивався. Не шукав він чужих „спеців“, щоб вчили його,

як організувати свого брата до своєї установи. Він вірив у власні сили, тому переміг усі труднощі. В хаті Батька-Союзу тоді всі його діти-члени себе розуміли, нікого вони не потребували, щоб їхні бажання і мову перекладали на іншу. В історії УНС є записані тяжкі і чорні хвилини організаційних, національних і церковних потрясень. Були бурі, були дощі, але історія записала його позитивну роль об'єднуючого чинника української спільноти. В єдності мислі і праці УНС - переміг! Що ж сталося тепер на протязі кількох років? Чому з Батька-Союзу мав би стати „безбаченко“ без роду? У статуті ж його записано, що членами його родини мають бути українці, або споріднені. Чому ж тоді має журитися УНС своєю майбутністю, як біля нього стільки же його рідних. Чи може вже їх немає? Такі емоційні думки, жаль і біль серце стискає, коли читається „Свобода“ — з 9 квітня н.р. — у якій чорним по білому написано: Екзекутивний Комітет схвалив, що доручає своїм (?) представникам у „Комітеті за правопорядок в УККА“ поробити заходи створення такої нашої (!) репрезентативної централі і т.д. Просто не хочеться вірити, що це правда! Хіба ж такий Юлійска хоче справити Екзекутивний Комітет у 90-річчя УНС?

Але тому, що така „резолуція“ буде записана в історії української спільноти і УНС, як його найчорніша пляма роз'єднання української спільноти в Америці, навіть без огляду на те, чи така „наша централія“ буде створена, чи ні. Як член Головного Уряду УНС, до якого, а не до Екзекутивного Комітету, належить виносити „резолуції“ в таких принципово-життєвих питаннях установи, рішуче відмежовуюся від цього і прошу Головного Уряду, ради доброго імені УНС, зайняти до того становище і відкликати що т.зв. „резолуцію“, коли не хочемо ми, весь Головний Уряд УНС, стати колись на „суд історії“.

4. Ствердивши таке невідрадне становище, в якому знайшовся УНС, я роблю висновок, що єдиним порятунком для виходу із становища є повернутися до підстав статуту братсько-запомогивої установи, об'єднуючого чинника наших членів, повернути нашому Батькові-Союзові дух братерства і єдності та шукати способу віднайти наше місце в українській спільноті, як чинник єднання, а не розбрату. Коли між нами є члени Головного Уряду УНС, які думають інакше, хай тоді вони беруть на себе всю моральну відповідальність за дальші наслідки.

Я однак хочу вірити, що здоровий розсудок переможе! УНС вже багато разів на протязі довгих років перемагав, виходив переможно з тяжких ситуацій. Допоможімо йому з цього вийти і тепер. Замість „резолуцій розбрату“, внесім резолюцію, як найкраще відзначити славне 90-річчя праці і діяльності УНС.

Звіт головного радного Василя Пастушка

I am pleased to report the following Ukrainian National Association activities as Supreme Advisor:

5/24/82 to 5/29/82 — 30th UNA Convention, Rochester, N.Y. — Attended as delegate for Br. 231.

5/29/82 — 30th UNA Convention, Rochester, N.Y. — Elected Supreme Advisor.

6/20/82 — Ukrainian Festival, Rose Tree Park, Nether Providence Twp., Pa. — Raising funds for the Taras Shevchenko Scholarship, Del. Co., Branch Chester, Pa., Individually raised \$1,335.00.

8/15/82 — UNA Philadelphia District Picnic, Horsham, Pa. (Sponsored 1600 Chance tickets) — Presented greetings for the UNA to those present and received a plaque from Stefan Hawrysz, Supreme Organizer, producing 25 Applications, 1982 member of Champion Club.

9/18/82 to 9/19/82 — UNA Supreme Assembly Special Meeting, Soyuzivka, Kerhonkson, N.Y. — Executive Meeting.

9/18/82 — UNA Supreme Assembly Special Meeting, Soyuzivka, Kerhonkson, N.Y. — Presented 17 Insurance Applications.

10/16/82 — UNA Organizational Meeting, Philadelphia, Pa. — Philadelphia District Committee.

10/17/82 — League of Ukrainian Women 13, Chester, Pa. — 40th Anniversary, presented UNA greetings.

10/23/82 — Tryzub Ball, St. Joseph's, Philadelphia, Pa. — Represented UNA.

11/6/82 — 50th Anniversary for His Grace Archbishop Mark Hundiak, St. Demetrius Ukrainian Orthodox Cathedral, Carteret, N.J. — Presented congratulations on behalf of UNA.

11/13/82 — 40th Anniversary Banquet & Dance, Ukrainian Catholic American Citizens Society, Chester, Pa. — Presented UNA greetings.

Signed up 51 Members during this period May to December 31, 1982.

Also have attended numerous Ukrainian American functions promoting the UNS through these individuals and organizational contacts.

Civic Activities:

- Past President Swarthmore, Pa. (Rotary).
- Member 1981-1983 Swarthmore Rotary Scholarship Committee.
- Co-founder and member of Taras Shevchenko (Chester, Pa.) Scholarship Fund.
- President, Peoples Savings Association of Delaware Valley, Pa.
- Member Metropolitan Council of Ukrainian Orthodox Church of USA.
- Member District UNA Committee of Philadelphia. g. President UNA Branch 231.

My appreciation to all of you for taking time to read this report and "Thank you" to Dr. Flis, all the Members of the Supreme Assembly, Supreme Organizer Stefan Hawrysz, the Editors of Ukrainian Weekly and Svoboda for their exemplary cooperation and sacrifice of time to guide me in this initial year as a Supreme Advisor.

Also my appreciation to all of the Members and Delegates who by their vote honored me as an elected UNA Supreme Advisor.

It has been a real joy, privilege and honor to be associated with and learn about our great Ukrainian National Association.

8. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт голови Головної Контрольної Комісії мгра Івана Геврика

Головна Контрольна Комісія Українського Народного Союзу, обрана на 30-й Конвенції в Рочестері в складі: д-р Нестер Олесницький, інж. Анатолій Дорошенко, мгр Іван Геврик, д-р Богдан Гнатюк і о. протопресвітер Степан Біляк, ухвалюючи наступні статутні статті: голова мгр І. Геврик, заст. голови — д-р Н. Олесницький, секретар — інж. А. Дорошенко, члени: д-р Б. Гнатюк і о. протопресвітер С. Біляк.

Згідно з постановою статуту, Головна контрольна Комісія перевела перевірку майна і діловодства УНС за діловий рік 1982 осінню 1982 р. і весною в дні від 19-го до 25-го березня 1983 року.

Контролю розподілено як слідує: І. Геврик — Рекордово-секретарський і Організаційний Відділи, спізнені рахунки, моргеджі, видатки; Н. Олесницький — Фінансовий Відділ; А. Дорошенко — Корпорація Дому УНД; Б. Гнатюк — Союзівка; о. протопресвітер С. Біляк — Видавництво і „Свобода“.

Під час контролю відбудто спільні наради з Екзекутивом.

Усі табелі подані у звітах головних урядовців, тобто головного секретаря, головного секретаря, головного касира і головного організатора, вірно відзеркалюють стан майна УНСОюзу і його членства з днем 31-го грудня 1982.

Касові прибутки і видатки

За 1982 рік	Прибутки	Видатки
Січень	894,556.96	571,328.77
Лютий	769,962.04	597,223.08
Березень	784,815.52	597,484.16
Квітень	718,056.41	513,572.74
Травень	769,985.78	552,230.24
Червень	668,418.12	677,539.26
Липень	877,085.06	1,045,248.22
Серпень	677,120.65	856,242.02
Вересень	711,853.46	651,333.01
Жовтень	641,336.19	541,113.94
Листопад	731,784.15	531,094.87
Грудень	618,304.62	450,303.64
Разом	8,863,278.96	7,584,713.95

Зріст майна за 1982 рік \$1,278,565.01

Разом 8,863,278.96

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛІВ

Звіт головного контролера І. Геврика з перевірки Рекордового і Організаційного Відділів: у Рекордовому відділі особливу увагу присвячується перевірці апликацій для устійнення висоти ризику забезпечення аlicantа під оглядом здоров'я, безпеки його загруднення або налогів. Висилку грамот закінчує Рекордовий відділ не пізніше, як до 12-го дня місяця, а висилку розметів, тобто вказів виготовлення Рек. від. і рахунків, виготовлення Фінансовим відділом, не пізніше, як 14-го дня місяця. Біля 15-го дня кожного місяця виходить уже повідомлення про вичащення вкладок. Цим самим Відділи УНС отримують повідомлення запису перед датою платності вкладок.

Рекордовий відділ виконує інші праці, як: зміна імен і прізвищ, спадкоємців і віку на грамотах членів, зміни класів забезпечення, зміни пляну платності вкладок, видачі апликацій на допомогу, дуплікати грамот, грошові звороти, як і висилку померлих листків.

Кореспонденцію з секретарями відділів, організаціями, якщо вони є, та членами веде головний секретар, керівник Рекордового Відділу. Прочитавши копії листів головного секретаря В. Сохана, стверджує, що листування дає більше та повне інформації, внаслідок чого значно допомагає секретарям в їхній праці.

Документи забезпечення є впорядковані і зберігані в порядку. Конвенційний протокол був опублікований в „Свободі“ з деякими скороченнями.

Змін додаткових статуту не друкується з огляду на заплановану злику двох Союзів.

Секретар проводить протоколи ширшої Екзекутиви, яких в минулому 1982 році було чотири, з того три є вписані в книгу, а один чорновик. Протоколів малої Екзекутиви було 19, в деяких була згадка про запрошення на імпрези, але ніде не було згадки кого делегується. За фільм п. Новицькому було виплачено всі гроші згідно з умовою, але оригінального фільму ми не одержали. Чому? Пан Новицький домагався додаткової заплати. Дальше, в протоколах є згадка, що керівник братської діяльності відвідав Норт Дакоту, Мінеаполіс, мав зустріч з молодими мистцями, але нічого не сказано, що ця акція принесла для УНС.

Переглянувши переписку Організаційного відділу, яку веде головний організатор Степан Гавриш, з секретарями Відділів та головами Округ, стверджує, що він усе час заохочує всіх до праці. Він також переводить організаційні курси, регає „Трибуну УНС“ у „Свободі“.

Колі мова про Організаційний Відділ, в протоколах за передконвенційний час 1982-го року, була згадка, що тодішній головний організатор робив заходи в організуванні нових членів, але успіхів не було.

Ми маємо на руках плян нового організатора та його заходи в організуванні членів. Новий організатор доложив досить старань, був плян додаткового забезпечення до 65-років без лікарських оглядів, але і це багато не допомогло. Організаційний плян можна виконати тоді, як ціла Екзекутива, цілий Головний Уряд будуть допомагати. На превеликий жаль, у нас так не було і так не є. В Екзекутиві є платні урядовці, які мають забезпечення лише на \$1,000.00, то який тоді приклад вони можуть дати членству та ще мати цивільну відпугу говорити про організування нових членів.

Ми мали організаційну комісію: Даника, Балу, але як самі бачите, що Союзіві нічого не допомогло; були лише зайві видатки.

Союзіві потрібно союзово-громадських працівників, таких як були колись і досі: покійний В. Гіряк, Б. Зорич, В. Дідюк, С. Гавриш, І. Оджинський, В. Оріховський та ряд

постійних організаторів-секретарів, як: Квітка Стецюк, М. Федичин, М. Семків, д-р В. Палідвор, О. Олек, А. Джула, Р. Чучкевич, пок. Т. Шпікула, пок. П. Федик, В. Гавриляк, В. Запаранюк, І. Геврик, М. Ольшанський, Т. Мороз, А. Гарас, Р. Татарський та ряд інших секретарів, яких ми на жаль зрадили не раз через дрібниці.

Що є причиною, що УНСОюзу зменшується в членстві? Найперше немає допливу нової еміграції, немає обласних і постійних організаторів, не трактуються наших союзових працівників так, як братська установа повинна це робити, велике безробіття, теперішня вартість долара, низька дивіденда в порівнянні з братськими канадськими союзами, непорозуміння в громаді в Америці та ін. Усе це доводить до зрощення грамот і упадку членства.

Переглянувши Конвенційні видатки, я зауважив, що деяким делегатам виплачено зворот коштів за подорож авто, а деяким ні, і з того приводу було багато листів та нарікань до головного пресідника і касира. Уважаю, що це нам не допомагає, а тільки шкодить.

Я переглянув бонуси Округних Комітетів за 1981 і 1982 роки і зауважив, що деяким Округам не виплачено. На запит на спільному засіданні касир пообіцяла перевірити цю справу.

До мене зверталися поважні особи, які не одержують відповіді на кількаротні листи до гол. пресідника.

На час контролю звіт Канадської Канцелярії не був готовий.

Я і на дальше тверджу, що основним ядром в прислужуванні нових членів є секретарі, яким належить велике призначення.

Нижче подасмо статистику Рекордового Відділу з основними числами за 1982 рік.

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНС ЗМІНИ В АКТИВНОМУ ЧЛЕНСТВІ ЗА 1982 РІК

Стан активних членів з 1-го січня 1982 р. 61,231

Нові члени приєднані в 1982-му році 2,483

Разом 63,714

Втрата членства в 1982-му році:

Суспензи 1,145

Грошові звороти 1,265

Виплати за Е грамоти 965

Сплачено вкладки за Р грамоти 1,239

Смертні виплати 908

Інші втрати 131

Разом втрати 4,363

Стан активних членів з 31-го грудня 1982 р. 59,351

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

Стан членів з 1.1.1982 р. з 31.12.1982 р. або втрати

Молодь 14,613 14,068 - 545

Дорослі 39,763 38,519 - 1,244

Грамоти АДД 6,855 6,764 - 91

Разом 61,231 59,351 - 1,880

ВСІ ЧЛЕНИ

Стан членів з 1.1.1982 р. з 31.12.1982 р. або втрати

Молодь 20,641 20,314 - 327

Дорослі 55,913 55,124 - 789

Грамоти АДД 6,855 6,764 - 91

Разом 83,409 82,202 - 1,207

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛАСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

(Стан з 31-го грудня 1982-го року)

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

Класа I — T-16 246

Класа II — P-70 171

Нові класи

Класа E-18 3,091

Класа E-20 3,692

Класа E-65 333

Класа P-20 5,769

Класа P-65 111

Класа P-65 655

Разом активних членів 14,068

Члени на випл. заб. і безпл. продовженні 6,246

УСІХ ЧЛЕНІВ ДЕП. МОЛОДІ 20,314

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

Класа I — Старий рід забезпечення 21

Класа O — P-70 118

Класа T 1,235

Класа W 10,877

Класа P-20 11,063

Класа E-20 8,782

Класа E-65 2,605

Класа P-65 1,484

Класа DP-60 175

Класа DP-65 770

Класа ADD 6,764

Класа T-5 45

СТАН ЧЛЕНІВ ТА ІХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 3 31-ГО ГРУДНЯ 1982 Р.

	Число членів	Іх суми забезпечення
Молодь	14,068	\$19,112.776
Дорослі	38,519	56,444.091
Акцидентів грамоти	6,764	33,820.000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	6,246	5,185.847
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	16,605	13,888.052
Разом усі члени	82,202	\$128,450.766

КАНАДА НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1981 І 1982 РОКАХ

	1981	1982
Молодь	214	76
Дорослі	102	125
Акцидентів грамоти	27	27
Разом	343	228

Порівняння стану членства УНСОЮЗУ років 1981 і 1982

	Стан членства 12.31.1981	Стан членства 12.31.1982	Прирост, або втрата
Молодь	1,785	1,695	- 90
Дорослі	4,350	4,177	-173
Акцидентів грамоти	1,370	1,323	- 47
Разом активні члени	7,505	7,195	-310
Молодь на випл. забезп. і на безпл. продовженні	167	179	+12
Дорослі на випл. забезп. і на безпл. продовженні	514	547	+33
Разом усі члени	8,186	7,921	-265

Яке завдання УНСОЮЗУ: політика, бізнес, чи безділля? Відповідь повинна бути ясною, що УНСОЮЗУ мусить бути першим у політиці і першим в бізнесі. Головною його ціллю повинен бути успіх на обох відтинках. Щоб досягнути цей успіх, нам, головним урядовцям, не можна закрити очей на основні проблеми Союзу, бо вони самі не розв'яжуться. Найперше остаточно мусимо ритися і мусимо придумати до злики нашого і Братського Союзу в один великий Союз.

УНСОЮЗ є братською організацією і першим обов'язком такої організації є служба для членів. Не члени мають служити нам, а ми маємо служити членам. Покійний президент Кеннеді сказав: „Не питаєте, що Америка зробила для Вас, але старайтеся зробити щось для Америки“.

Що треба робити, щоб утримати і посилити наш престиж? Ми повинні своєю поведінкою, своєю працею, обслуговуванням членів, акцією в обороні України, акцією в церковних справах, збудувати такий престиж УНСОЮЗУ, щоб він вдовольняв членів і зацікавлював не-членів, які колись будуть у наших рядах. Як це досягнути? Мусимо злати собі справу з того, що престиж УНСОЮЗУ творять не тільки члени Екзекутиви і Головного Уряду, але найважливішим чинником в тій будові є наші відділові секретарі, наші організатори. До цього завдання треба заставити наших редакторів, щоб на сторінках „Свободи“ доказати, що наша найстарша, найбільш авторитетна установа і її газета мають своє „я“ і своє „вірну“! Вона мусить підготувати читачів до свого вірування і творити публічну опінію.

Я переглянув спізнені рахунки: розмети, яких під час контролю було 26, моргеджів спізненних в Америці було 13 осіб, а в Канаді всі заплачені.

З огляду на те, що кількість працівників Канцелярії вноситься оціночно, а також наявний брак: опису зайнятих для робітників, процедури перегляду, виконання працівників, програми періодичного обслуговування платень робітників в інших підприємствах і т.п., рекомендуємо прийняти на працю особу, яка б відповідала б за Персональний Відділ.

Щоб скріпити організаційний апарат, керівники Відділів повинні мати асистентів. З'єднання Народного та Братського Союзів допоможе здійснити цю потребу.

Керівники Відділів та їхні асистенти повинні відвідувати семінари на теми їхньої фаху та на тему управління, щоб поліпшити свої кваліфікації керівників.

Рекомендуємо, щоб члени Екзекутиви та їхні асистенти відвідували інші братські та асексuarційні установи, щоб поглибити знання їхньої праці та бути в курсі справ кожного часу розвитку.

Кожний Відділ повинен встановлювати річний бюджет і план праці.

Екзекутива повинна приготувати довготерміновий план праці.

Екзекутивний Комітет мусить відновити діяльність Культурної Комісії.

Екзекутива та члени Стипендіальної Комісії повинні переглядати теперішню програму фінансової допомоги студентам, щоб дати можливість і нашим школам діставати фінансову допомогу.

Екзекутивний Комітет мусить подати детальний звіт про злику двох Союзів на щорічних нарадах Головного Уряду.

Звіт головного контролера д-ра Нестора Олесницького

With great pleasure I submit this, my first personal report as Supreme Auditor of the Ukrainian National Association. With great humility, I thank the delegates for their support in my election and my fellow members of the Supreme Assembly for their assistance and cooperation in every endeavor I have made for the betterment of the Ukrainian National Association.

In terms of personal accomplishments on behalf of the Ukrainian National Association I point with pride to the fact that during my tenure as Ukrainian National Association I point with pride to the fact that during my tenure as Ukrainian National Association Auditor and immediately prior to the Convention of 1982, I have organized in excess of twenty members or renewed insurance for already existing members in a sum total exceeding \$200,000.00. Although I do not know whether or not I can personally continue this rate of signing new members, I am fairly certain that the typical policy which I will procure for the Ukrainian National Association will on the average be in a minimum amount of \$10,000.00.

I attended all regularly and properly scheduled audits of the Ukrainian National Association, all district meetings held in my district to which I was invited, my branch 27 meetings

and the picnic of the New Jersey districts held in South Bound Brook in August of 1982.

I have placed as my personal goal during my tenure as Auditor of the Ukrainian National Association the implementation of some modernization within the infrastructure of the Ukrainian National Association. I am happy to see that the Supreme Executive Committee is taking seriously the idea of computerization within the Organization and has already begun the upgrading of facilities.

I was also instrumental in introducing to the Supreme Executive Committee experts in the field of insurance who have been in fact retained by the Ukrainian National Association for revision of the rate book and for creation of the professional sales force which by now is absolutely essential for the further growth of the Ukrainian National Association.

I started an annual practice of giving fifteen Ukrainian Weekly subscriptions to friends, relatives and acquaintances on an anonymous basis so that once they become familiar with the quality of the Ukrainian Weekly they will renew their subscriptions on their own.

Together with Ms. Marta Korduba I conceived, planned and carried out a most successful Wine and Cheese Party sponsored by the Ukrainian National Association at my own cost in my home in March of 1983 to which seventeen young Ukrainian couples came, at which time the film „Helm of Destiny“ was shown and during which evening the Ukrainian National Association for the first time in the lives of all these was discussed animatedly and for long hours into the night. Directly as a result of that party, at least one young Ukrainian professional has volunteered his services free of charge to consult with the Ukrainian National Association in connection with its computerization and communication facilities. I have received nothing but favorable responses from the other people who attended. Hopefully the Ukrainian National Association Wine and Cheese Party will take off as an idea throughout the country for the introduction of the concepts and projects of the Ukrainian National Association to our younger Ukrainian generations. I must thank the Supreme Executive Committee and especially Ms. Marta Korduba for their most able support and assistance in regard to this project.

COMMENTS AS TO FINANCIAL CONDITIONS OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

I have examined the balance sheets and annual statements of the Ukrainian National Association, Inc. and its subsidiary Ukrainian National Urban Renewal Corp. as of December 31, 1982. My examination was made in accordance with generally accepted accounting standards and accordingly included such tests of the accounting records and books as I considered necessary in the circumstances.

In my opinion, such financial statements present fairly the financial position of the companies at December 31, 1982 and the results of their operations and changes in their financial position, in conformity with generally accepted accounting principles applied on a consistent basis.

Our assets surpassed \$47,800,000 as of the end of 1982 resulting in an increase of \$1,278,565 from 1981, even though we had convention expenses in excess of \$350,000 during 1982. The executive committee increased the dividend rate to our members by approximately 25% to \$725,000. Considering that total dues earned for 1982 amounted to \$2,959,109 the increase in dividends seems to be very generous indeed.

Our investment portfolio continues to increase in yield as our treasurer makes sale/purchase agreements in order to deplete our portfolio of 3 & 4% bonds which had been purchased as long as 50 years ago. During 1982 our yield on Net Investment Income after deducting investment expenses amounted to 7.60%.

Our unassigned funds amounted to \$12,594,605 or 26% of our total admitted assets and compare very favorably with other similar size fraternal organizations.

Rentals at our building surpassed \$2,300,000 permitting interest payments of 5 1/2% on the UNA mortgage of \$8,400,000 as compared to 4% in 1981 and 3% in 1980. Members who purchased promissory notes from UNURC earned 13.75% return on their investment.

UNURC no longer has any higher interest rate commercial loans from local banks due to a highly successful campaign for promissory note holders to roll over their investments.

It is my considered opinion that the net investment income for the year 1982 which is shown to be 7.6% is an excellent return, especially in view of the fact that there are many decades old investments still paying 3, 4 and 5 percent. Furthermore, the net investment income for the year ending 1982 is up by 12% from the prior year.

My second comment is that since only 6% of our assets were allocated for member's mortgages, it is my considered opinion that at least 10% of our assets should be given in member's mortgages due to the benefits it brings to the Ukrainian National Association as well as to its members.

I commend the financial department of the Ukrainian National Association for astute and conservative investments and can find no problems which have not at least been addressed or are not in a serious stage of being dealt with.

Finally, I was fortunate enough to be appointed a Director of the Ukrainian National Urban Renewal Corporation and attended its annual meeting on April 4, 1983. My legal background and knowledge of real estate law will certainly be tested to the limits in this most important project and I plan to do my utmost to justify my selection as a Director.

Звіт головного контролера інж. Анатолія Дорошенка

Від 20-го до 25-го березня н.р. брав участь в річній перевірці майна, діловодства й активностей УНСОЮЗУ. Моя відповідальність полягала головним чином в перевірці Корпорації Дому УНСОЮЗУ, але я мав також нагоду перевірити загальну діяльність усіх відділів організаційної структури і їх вислід подаю в цьому звіті.

КОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ

1. Цього року фірма „Michael D. Warchol“ зробила ревізію фінансових звітів за 1982 рік і листом з датою 7-го березня н.р., подає до відома, що в перевірці активів, пасивів, балансу фондів, прихованих та розходів звітів на їхню думку всі фінансові звіти є вірно представлені.

З огляду на те, що в Звіті головного касира Уляни Дячук поданий детальний звіт, я нижче подаю загальне відомлення.

Прехіа	1982	1981	підвищення у %
Винаймаання	\$2,056,076	\$1,922,094	6.97
Паркування авт	40,160	30,932	29.83
Комісове	2,922	2,619	11.57
Відсотки від щадничих конт	30,124	16,825	79.04
Разом	\$2,129,282	\$1,972,470	7.95

Оперативний	\$ 748,619	\$ 675,292	10.86
Адміністративний	148,312	103,002	42.05
Відсотки від позичок	1,164,847	1,060,401	9.85
Амортизація	284,964	283,393	0.91
Разом	\$2,344,742	\$2,122,088	10.54

Повернути розходи	\$ 121,517		
Недобір	\$ 93,943	\$149,618	

2. Всі поверхи і місця є винаймлені.

Найбільші наймачі є:	
First Jersey Nat'l Bank	56,000 кв. стіп
U.S. Gov't — Social Security	19,000 кв. стіп
Marine Engineers Ben Ass'n	19,000 кв. стіп
Troster, Singer, Stevens	19,000 кв. стіп

РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Зробити заходи для поменшення коштів енергії.

2. Скласти процедуру випорожнення будинку в критичних ситуаціях.

3. Скласти „список наглої потреби“, називаючи відповідних людей та агенцій та подаючи телефони в часі потреби.

4. Проаналізувати теперішню систему безпеки та її покращити.

5. Головні керівники мусять поробити заходи, щоб важливі документи були замкнені на ключ в часі відсутності в будинку урядовців.

6. Подбати про поліпшення внутрішньої чистоти будинку і цим зменшити можливість пожежі.

7. Звернутися до фірми „Michael D. Warchol“, щоб в наступній перевірці також подати свої рекомендації для поліпшення фінансових процедур.

Завваги і Рекомендації

АДМІНІСТРАТИВНІ СПРАВИ

1. Екзекутивний Комітет повинен переглянути всі схвалені на 30-ій Конвенції УНСОЮЗУ Резолюції і Рекомендації, та подати звіт на щорічних нарадах Головного Уряду.

2. З огляду на те, що кількість працівників Канцелярії вноситься оціночно 70 осіб як також наявний брак: опису зайнятих для робітників, процедури перегляду, виконання працівників, програми періодичного обслуговування платень робітників в інших підприємствах і т.п., рекомендуємо прийняти на працю особу, яка б відповідала б за Персональний Відділ.

3. Щоб скріпити організаційний апарат, керівники Відділів повинні мати асистентів. З'єднання Народного та Братського Союзів допоможе здійснити цю потребу.

4. Керівники Відділів та їхні асистенти повинні відвідувати семінари на теми їхньої фаху та на тему управління, щоб поліпшити свої кваліфікації керівників.

5. Рекомендуємо, щоб члени Екзекутиви та їхні асистенти відвідували інші братські та асексuarційні установи, щоб поглибити знання їхньої праці та бути в курсі справ кожного часу розвитку.

6. Кожний Відділ повинен встановлювати річний бюджет і план праці.

7. Екзекутива повинна приготувати довготерміновий план праці.

8. Екзекутивний Комітет мусить відновити діяльність Культурної Комісії.

9. Екзекутива та члени Стипендіальної Комісії повинні переглядати теперішню програму фінансової допомоги студентам, щоб дати можливість і нашим школам діставати фінансову допомогу.

10. Екзекутивний Комітет мусить подати детальний звіт про злику двох Союзів на щорічних нарадах Головного Уряду.

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ

1. Головного касира Уляни Дячук є переобтяжена працею тому, що відповідає за багато функцій. Пропоную, щоб передати відповідальність за Стипендіальну програму та за Братську діяльність голові Організаційного Відділу п. Степанові Гавришеві.

2. Керівник Фінансового Відділу повинен проаналізувати можливість заангажування професійних капітало-вкладних фірм для поліпшення заробітку.

3. Головного касира повинна виробити правильник про надання гіпотечних позичок і повідомити про це всіх членів УНСОЮЗУ.

СЕКРЕТАРСЬКИЙ ВІДДІЛ

Рекомендуємо головному секретареві поробити заходи, щоб протоколи із річних нарад Головного Уряду та з конвенцій були надруковані в „Свободі“ та „Укр. Тижневику“ не пізніше, як три місяці після їхнього відбуття.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

1. Пропоную, щоб Головний Організатор допоміг Екзекутиві прискорити зміну Організаційного Відділу на професійний рівень. Якщо це не станеться, то число членів УНСОЮЗУ буде зменшуватись постійно.

2. Головний Організатор п. Степан Гавриш мусить брати активну участь у приготуванні нових родів забезпечення.

3. Рекомендуємо, щоб головний організатор пропонував можливість до виконання річну квоту приєднання нових членів.

„СВОБОДА“ І „УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК“

Я не мав нагоди перевірити працю обох видань, але можу ствердити, що, беручи під увагу вищу якість та багатовікі менші кошти видання „Укр. Тижневика“ у порівнянні з „Свободою“, „Свобода“ має проблеми, які якнайскоріше повинні бути розв'язані.

Висхід читачів	1982	1981	Різниця%
„Свобода“	13,616	14,435	(5.7)
„Укр. Тижневик“	5,888	5,682	3.65

ПІДСУМКИ

Переглядаючи працю поодиноких Відділів УНСОЮЗУ, дійшов до висновку, що наша установа є відстає в порівнянні з американськими установами. Вина цього не теперішніх членів Екзекутивного Комітету, але в нашому статуті, який гальмує розвиток нашої установи. Вважаю за крайню необхідність, щоб на щорічних Річних нарадах Головного Уряду була обрана Статутова Комісія, до якої входили б члени, які є ознайомлені з діяльністю американських установ. Комісія проаналізувала б теперішній статут та приготувала б відповідні зміни.

Рекомендації Головного Уряду про зміни в статуті мусили б бути схвалені делегатами на наступній Конвенції. Це є єдиний спосіб припинити постійний упадок в членстві та покращити незадовільний стан теперішнього та майбутнього адміністративного апарату.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

Головний передсідник
JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного передсідника
MYRON B. KUROPAS
107 Ileshamwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади
PAUL YUZYK
1839 Camborne Cresc.
Ottawa, Ontario
Canada K1H 7B6

Заст. головного передсідника
GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар
WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир
ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний організатор
STEFAN HAWRYSZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
NESTOR OLESNICKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС:
MARIA CHUCHMAN
17 Austin Crescent
Toronto, Ontario
Canada

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
1449 Redwood Avenue
Akron, Ohio 44301

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

BOHDAN ZORYCH
18 Leland Avenue
Toronto, Ontario
Canada M8Z 2X5

WALTER ZAPARANUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

JOSEPH LESAWYER
2643 Deer Path
Scotch Plains, N.J. 07076

РЕДАКТОР-ЕМЕРИТ:
ANTHONY DRAGAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Вступайте в члени УНС

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

КОШТУЄ
\$5,000 — \$10,000
забезпечення

АКЦИДЕНТОВОГО ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, вносять:

\$6.50	річно
\$3.35	піврічно
\$1.75	квартально
60	місячно

ЦІО ГРАМОТУ МОЖУТЬ НАБУТИ ТІЛЬКИ ЧЛЕНИ

кін і ліцелу у Рідному Краю та професор католицького каледжа Меріауд у Скрантоні, Па.

— служення в'їтницю, 20-го січня 1984 р., о год. 8-їй веч. в похороні, 129 Схід 7-ма вул. в Нью Йорку, Н. Й.

— ся в суботу, 21-го січня 1984 р., починаючи в 9-їй год. ранку, з тобою до церкви Покрова Матері Божої в Озон Парку, Н. Й., 97-06, адовидище Пресвятої Богородиці у Факс Чейсі, Філадельфія, Па.

чоловік — ВАСИЛЬ
донька — АСЯ
син — ВАСИЛЬ з дружиною ОКСАНОЮ
внуки:
МАРУСЯ з чоловіком БРУСОМ
КВІТКА з чоловіком ЕДВАРДОМ
ХРИСТИНА, ОЛЕСЯ, РУТА, МАЯ
правнучки — ЛЕСЯ і СЕМЕНТА
сваха — ЕМІЛІЯ САНОЦЬКА з родиною

•

у Покійної просимо складати пожертви на Т-во Св. Софія або на НТШ в ЗСА.

В залі парохії по Службі Божій відбувався Різдвяний ярмарок. Майже напроти церкви св. Михайла лежать забудовані католицької парохії св. Константина. Нова церква і парохіяльні будинки та широка, простора площа обведені муром і залізним плотом, свідчать, що там живе добрий господар і організатор парох о. д-р Кнат, знааний мені ще з Дітройту і Чикаго. Якби він залишився в Чикаго, ми мали б тут сьогодні дім для старших. Покійний Петро Пудило і я разом з о. Кнапом здишли шукати такого об'єкту в районі і мали кілька об'єктів на увазі, з якими можна було добитись торгу. Він відійшов.

А тепер щодо ювілею Ювілята. Добре підготована імпреза, оголошення друком на Ювілейний бенкет. Запрошення зробили своє. Як на малу громаду, було багато — 74 учасники імпрези в River Palace над рікою Mississipi, що заплатили 9 доларів вступу, що є багато. Люксовий ресторан дав теж покусову вечерю, різного роду м'яса, риби, що смажилися на столах перед гістьми.

Реферат голови Відділу Василя Станислава «*non plus ultra*» добре опрацьований, змистовий і належно переданий. Відносно мого слова, я передав присутнім початки організації, як підпиля Організації Українських Націоналістів, ролю кур'єрів ОУН, з яких першими були Євген Яхнович і Степан Курпас. Тому моя доповідь була наведено, бо звичайна доповідь була б лише повторенням опису подій і праці кожного відділу, подібно до 32-го, яку так точно передав його голова. Всіх відділів було 78 в часі найбільшого розвою.

Господарем вечора був Євген Писарський, що жив колись у Парижі і співпрацював в організації та газеті „Український Голос“. Привіт надійшли від Центральної Управи та 15-го Відділу Українського Золотого Хреста. Антон Семенюк вітав Ювілята від Ради Прихильників Української Народної Республіки. Ювілейні святкування відбулися у неділю, 13-го листопада 1983 року. На імпрезі я стрів сестер двох відділів УНСОюзу, Каркоша і Денисюка, як теж дружину покійного проф. Пундика, активістку ОУН.

Степан Курпас

**Вступайте
в члени
УНСоюзу!**

УНС Відд. 5-го ім. св. Миколая в Асторі, Н.Й., номер 15-го грудня 1983 року на 85-му році життя. Нар. 1899 року в Слобідці Струнський, Теревольського повіту, Західна Україна. Став членом УНС у 1947 році. Залишив у смутку дочку Лідію Станюк з чоловіком і внука Ольгу Стасюк з чоловіком. Похорон відбувся 19-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Брук, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управ.

МИКОЛА ДОРОШ, член УНС Відд. 20-го Т-ва „Згода“ в Гемтреку, Миш., номер 17-го грудня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 1921 року в Озеряці, Західна Україна. Став членом УНС 1966 року. Залишив у смутку дружину Аїну, дочку Марію синів Бориса і Михаса, рідню в Америці та Україні. Похорон відбувся 21-го грудня 1983 року на цвинтарі Мавнт Олівей в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Р. Курпас, секретар

СТЕПАН ГУТНИК, член УНС Відд. 2-го в Мавнт Кармел, Па., номер 21-го грудня 1983 року. Нар. 16-го травня 1913 року в Мт. Кармел, Па. Залишив у смутку братів Михайла і Андрія, сестер Марту Бирис, Мей Гайн і Гелен Молекс. Похорон відбувся 23-го грудня 1983 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Мавнт Кармел, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Писарчик, секретар

• FUNERAL DIRECTORS •

Richard H. Burnadz
**УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
MCNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME**
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout
the Metropolitan Area.

**ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦАХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568